FINGRID

Lausunto
FG-2023/759

Maankäyttö ja ympäristö

4.9.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Sonkajärven kunta
sonkajarvi@sonkajarvi.fi

Lausuntopyynnöt 2.7.2026 Drno LVV-U/21947/2026 ja kunta

Eolus Energy Oy:n Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus
Sonkajärven kunta: Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineisto

Kiitämme lausuntopyynnöistä. Fingrid vastaa niihin tällä yhdellä yhteisellä lausunnolla.

Lausuimme edellisen kerran hankkeesta 15.1.2024 (YVA-ohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmat. Tuulivoima-alueella sijaitsevat Fingridin 400 kV voimajohto Vuolijoki-Alapitkä sekä Järvilinjan vahvistamisen voimajohtohanke.

Meillä ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa nähtävillä olevista materiaaleista.

Tässä kaava- ja YVA-lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin.

Muistutamme, että Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnöt Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin
Fingrid Oyj

Maankäyttö ja ympäristö
Mika Penttilä
yksikön päällikkö

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Asianro IIS/822/11.01.00.04/2023

176 § Lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Kaupunginhallitus 31.8.2026 § 176

Kaupunginjohtajan päätösehdotus
Iisalmen kaupungilla ei ole huomautettavaa Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostukseen.

Päätös
Hyväksyttiin.

Jukka Ryhänen oli esteellinen yhteisöjääviyden perusteella, koska hän on Savon Energiaholding Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Sanna Kauppinen oli esteellinen yhteisöjääviyden vuoksi, koska hän on Savon Energiaholding Oy:n nimitysvaliokunnan jäsen. Jukka Ryhänen ja Sanna Kauppinen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan toimi Jari Marttila.

Valmistelu
kaavoituspäällikkö Sari Niemi, p. 040 830 4366

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt lausuntoa Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta 7.9.2026 mennessä.

Hankkeesta vastaavana toimiva Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan tuulivoimapuistoa Sonkajärven kuntaan Pohjois-Savon ja Kainuun maakunnan rajalle.

Noin 2 160 hehtaarin laajuiselle hankealueelle suunnitellaan enintään 9 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, yksikköteho 7-9 MW ja kokonaisteho enintään 81 MW.

Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueen koillisosaan rakennetaan sähköasema. Sähköaseman yhteyteen suunnitellaan sähkövarastoalueen rakentamista. Hanke liitetään valtakunnan sähköverkkoon uudella noin 14-16 kilometrin pituisella 110 kV ilmajohto hankealueelta pohjoiseen suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Vaihtoehtoisesti hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä olemassa olevaan 110 kV

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 1.9.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

johtimeen.

Hankkeen vaikutukset Iisalmen kaupunkiin ja asukkaisiin ovat vähäiset.

Muutoksenhaku
1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus
Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet
Lupa- ja valvontavirasto
Sonkajärven kunta

Oheisaineisto
Kuulutus Myllykankaan tuulivoimahanke (Sonkajärvi) ja sähkönsiirto (Sonkajärvi, Kajaani) ja yleistiedoksianto Natura-arvioinnista

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 1.9.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Elinvoimakeskus

Lausunto
4.9.2026
Asiatunnus ITA/4403/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö 2.7.2026, LVV-U/21947/2026

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Myllykankaan tuulivoimahanke, Eolus Energy Oy

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolta lausuntoa Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus). Eolus Energy Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Sonkajärven Myllykankaalle, rajautuen etelässä Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisessa Kajaanin kaupungin rajaan. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 2 160 hehtaaria. Hankealueelle suunnitellaan enintään yhdeksän uuden tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan noin 300 metriä ja yksikköteho noin 7–9 MW. Hankkeen sähkönsiirto varten hankealueen koillisosaan rakennetaan sähköasema ja mahdollisesti sähkövarastoalue.

Tuulivoimahankkeen liityntäpisteeksi on suunniteltu n. 14 kilometriä hankealueen pohjoispuolella sijaitsevaa Höyttikangas-nimistä sähköasemaa. Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi 14–16 kilometriä pitkä 110 kV ilmajohto tai vaihtoehtoisesti hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä olemassa olevaan 110 kV:n johtimeen.

YVA-menettelyn kanssa rinnakkain valmistellaan Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa, jonka luonnos on nähtävillä samanaikaisesti YVA-selostuksen kanssa. Kaavoituksen yhteydessä ratkaistaan suunnittelualueen sisäinen sähkönsiirto.

YVA-menettelyssä tarkastellaan toteuttamatta jättämisen lisäksi kahta varsinaista toteutusvaihtoehtoa, jotka eroavat toisistaan tuulivoimaloiden määrän suhteen: VE1 enintään 9 voimalaa, VE2 enintään kuusi. Lisäksi tarkastellaan neljää vaihtoehtoa tuulivoimahankkeen liittämiseksi valtakunnan sähköverkkoon: SVE1 - SVE3:ssa liityntä tapahtuisi ilmajohdolla Kainuun puolella olevaan Höyttikankaan sähköasemalla olemassa olevan 400 kV johtokäytävän itä- tai länsipuolella. SVE4:ssä sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuisi hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta. Voimajohtoreittivaihtoehdot SVE1-SVE3 eivät risteä maanteiden kanssa.

Suurimmat vaikutukset liikenteen osalta arvioidaan olevan hankkeen rakentamisaikana, joka on kummassakin vaihtoehdossa noin kaksi vuotta. Liikennöinti hankealueelle tapahtuu valtatieltä 5 erkaantuvan Talaskankaantie (maantiet 16291 ja 16289, jatkuu yksityistienä) kautta. Rakentamisaikaisen liikenteen määräksi arvioidaan VE1:ssä noin 3 900–4 800 kuljetusta ja VE2:ssa 3 100–3 900 kuljetusta. Tasaisesti jakaen kuljetuksia kertyy (RAS KAVL) VE1:ssä noin 5–50 ajon/vrk ja VE2:ssa 5–40 ajon/vrk. Mikäli maa-aineksia ei saada hankealueelta, löytyvät lähimmät alueet reilun 10 kilometrin päästä valtatien 5 lähiympäristöstä. Suurimmat liikenteen vaikutukset arvioidaan kohdistuvan maanteille 16291 ja 16289, joilla liikenne kasvaa suhteellisesti eniten. Vaikutusten merkittävyys

Elinvoimakeskus

Lausunto
4.9.2026
Asiatunnus ITA/4403/2026

arvioidaan olevan maanteillä 5 ja 16289 kohtalaiset ja maantiellä 16291 vähäiset/kohtalaiset.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto toteaa, että hanketoimijan tulee laatia jatkosuunnittelun yhteydessä tarkempi reittiselvitys, jossa määritetään tarkemmin tuulivoimala-alueen rakentamisen pääkomponenttien kuljetusten vaatimat toimenpiteet tiestöllä. Samassa tulisi olla selvillä, tuodaanko maa-aineksia hankealueen ulkopuolelta ja aiheuttavatko maa-aineskuljetukset tiestön parantamistarpeita. Maanteihin kohdistuvat toimenpiteet tulee tunnistaa aikaisessa vaiheessa ja niistä on sovittava Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston kanssa niiltä osin kun toimenpiteet sijoittuvat Pohjois-Savon maakunnan alueelle. Maanteihin kohdistuvat toimenpiteet voivat edellyttää tie- tai rakentamissuunnitelmien laadintaa sekä suunnittelu- tai toteuttamissopimuksia hanketoimijan ja Liikenneosaston kesken.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt liikennejärjestelmäasiantuntija Henri Heikura ja ratkaissut yksikön päällikkö Terhi Nissinen.

Itä-Suomen elinvoimakeskus

PL 60, 00072 Elinvoimakeskus
Puhelinvaihde 0295 036 100
kirjaamo.ita-suomi@elinvoimakeskus.fi
www.elinvoimakeskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/21947/2026

Lausunto Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Myllykankaan tuulivoimahankkeesta. Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan tuulivoimapuistoa Sonkajärven kuntaan Pohjois-Savon ja Kainuun maakunnan rajalle. Hankealue rajautuu etelässä osin Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Myllykankaan hankealueen kokonaispinta-ala on noin 2160 hehtaaria. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on selvitetty seuraavia vaihtoehtoja.

- **VE0:** Hanketta ei toteuteta
- **VE1:** Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.
- **VE2:** Hankealueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.

Sähkönsiirto

- **SVE1:** Sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona hankealueelta Höyttikankaan sähköasemalle. Reitin kokonaispituus on noin 13,9 kilometriä. Reitti sijaitsee pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä sen länsipuolella.
- **SVE2:** Sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona hankealueelta Höyttikankaan sähköasemalle. Reitin kokonaispituus on noin 13,8 kilometriä. Reitti sijaitsee pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä sen itäpuolella.
- **SVE3:** Sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona hankealueelta Höyttikankaan sähköasemalle. Reitin kokonaispituus on noin 14,4 kilometriä. Reitti sijaitsee pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä, 4,6 kilometriä sijaitsee uudessa maastokäytävässä.
- **SVE4:** Sähkönsiirto toteutetaan hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevaan 110 kV:n Nuojuankangas-Huutokoski-johtimeen.

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laaja ja selkeä kokonaisuus. Kainuun liitto toteaa, että sen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta antamaa lausuntoa ei ole kokonaisuudessaan huomioitu ja arviointiselostuksessa on edelleen virheellistä tietoa Kainuun voimassa olevista maakuntakaavoista. Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä lainvoimainen. Lisäksi maakuntahallitus

on päättänyt 16.3.2026 kokouksessaan käynnistää maakuntakaavan tarkistamisen. Tarkistamisen tavoitteena on ajantasaistaa kaikki keskeiset maankäyttökysymykset pois lukien tuulivoima. Maakuntakaavan tarkistamisen tavoitevuosi on 2040.

Kainuun liitto esittää poistettavaksi ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sivulla 145 olevista tuulivoimamaakuntakaavan suunnittelumääräyksistä tuulivoimaloiden alueesta tv-4 Piiparinmäki sanan Kokkosuo sekä ylimääräisen numeromerkinnän (45).

Myllykankaan hankealue Pohjois-Savon maakunnassa rajautuu Kainuun maakuntaan. Myllykankaan alue sijoittuu Pohjois-Savon maakuntakaavoituksen tuulivoimapotentiaalisten alueiden ulkopuolelle. Tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen maakunnallisesti merkittävien tuulivoimapotentiaalisten alueiden ulkopuolella, mikäli kyse on paikallisesti merkittävästä kokonaisuudesta ja maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Kainuun ja Pohjois-Savon rajoille on suunnitteilla useita seudullisia ja paikallisia tuulivoimahankkeita. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on tunnistettu näillä olevan yhteisvaikutuksia.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavoituksessa osoitettu Myllykankaan aluetta lähin tuulivoimaloiden alue on Katajamäen tv-alue Kajaanissa. Suunnittelualueen ympäristössä sijaitsee myös Kurvilanmäen alue, joka on osoitettu Pohjois-Savon maakuntakaavan tuulivoimapotentiaalisena alueena (tv-alue). Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on esitetty tuulivoima-alueiden rajauksiin liittyvät muutokset ja perustelut. Katajamäen (tv-23) osalta aluerajaus tarkentui maakuntakaavan valmistelun aikana kaavaluonnoksesta saatujen palautteiden, suurten petolintujen selvitystietojen, ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tuotetun tiedon sekä asutukseen, suteen ja ekologisiin yhteyksiin kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioinnin perusteella. Hankkeen jatkovalmistelussa on tarpeen arvioida eri vaihtoehtoja ja suunnitteluratkaisua suhteessa maakuntakaavoitukseen siten, että maakuntakaavan keskeiset periaatteet ja tavoitteet eivät vaarannu yli maakuntarajojen. Erityisesti on tarpeen kiinnittää huomioita ekologisen verkoston toimivuuteen sekä ihmisiin, maisemaan, linnustoon (mm. suuret päiväpetolinnut), eläimistöön (mm. susi, metsäpeura) ja Talaskankaan Natura 2000-verkoston alueeseen kohdistuviin vaikutuksiin. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että hankkeiden jatkosuunnittelussa pyritään löytämään keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi tuulivoimaloiden määrän, sijoittelun ja korkeuden avulla.

Myllykankaan hanke sekä useat muut eri tuulivoimahankkeet suunnittelevat sähkönsiirtoa Kainuun puolelle Vuolijoen tai uudelle Höyttikankaan sähköasemalle. Jatkosuunnittelussa on hyvä huomioida, että Kainuun puolelle on suunnitteilla myös muita teollisia hankkeita, kuten datakeskuksia, joilla on vaikutusta voimajohtoihin ja sähköasemille. Kainuun liiton koko maakuntakaava-aluetta koskevan energian siirron yleisen suunnittelumääräyksen mukaan:

> Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa. Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan,

linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

Lisäksi datakeskusten ja tuulivoimahankkeiden samanaikainen rakentaminen voi aiheuttaa yhteisvaikutuksia liikenteeseen.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija
suunnittelujohtajan sijainen

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiatuntija

Jakelu Lupa- ja valvontavirasto

Tiedoksi Kainuun liitto kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
https://kainuunliitto.fi
2496992-4

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

KAJDno-2023-1466

VIITE: LVV U/21947/2026

Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimapuiston YVA-selostus

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kainuun Museolta lausuntoa Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Kainuun Museo antaa lausuntonsa siltä osin, miten suunnitellulla hankkeella on vaikutuksia Kainuun maakunnan puolella. Myllykankaan tuulivoimahankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi kolmen tarkastelussa olevan vaihtoehdon mukaan Kajaanin alueelle sijoittuvalle, suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle, ja YVA-selostuksessa tarkastelluista sähkönsiirron vaihtoehdoista kolme sijoittuu pääasiassa Kainuun alueelle.

Eolus Energy Oy suunnittelee Sonkajärven kunnan alueelle, aivan Kainuun maakunnan ja Kajaanin kaupungin rajalle sijoittuvaa tuulivoimapuistoa. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 2160 hehtaaria ja sinne suunnitellaan enintään yhdeksän tuulivoimalan rakentamista. YVA-selostuksessa tarkastellaan kahta eri toteutusvaihtoehtoa. Lisäksi tarkastelussa on nk. 0-vaihtoehto, jossa hanketta ei toteuteta.
VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään yhdeksän tuulivoimalaa, joiden maksimikorkeus on 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.
VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään kuusi tuulivoimalaa, joiden maksimikorkeus on 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan neljää eri toteutusvaihtoehtoa.
SVE1: Rakennetaan uusi, noin 13,9 kilometrin pituinen 110kV:n voimajohto hankealueelta pohjoiseen suunnitteilla olevalle Fingrid Oyj:n Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingridin 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasema.
SVE2: Rakennetaan uusi, noin 13,8 kilometrin pituinen 110kV:n voimajohto hankealueelta pohjoiseen suunnitteilla olevalle Fingrid Oyj:n Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingridin 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen itäpuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasema.
SVE3: Rakennetaan uusi, noin 14,4 kilometrin pituinen 110kV:n voimajohto hankealueelta pohjoiseen suunnitteilla olevalle Fingrid Oyj:n Höyttikankaan sähköasemalle.

Kainuun Museo
Asemakatu 4
87100 KAJAANI

Puhelin
+358 44 7100 506

Internet
www.kainuunmuseo.fi

Sähköposti
etunimi.sukunimi@kajaani.fi

Hankealueelta Joutensuolle ilmajohto sijoittuu Fingridin 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän länsipuolelle. Joutensuon eteläpuolella uusi ilmajohto eroaa noin 4,6 kilometrin matkalta Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän länsipuolelle ja palaa takaisin 400 kV:n voimajohtokäytävään Rytisuon kohdalla, missä sen sijainti vaihtuu Vuolijoki-Alapitkä-voimajohdon itäpuolelle. Hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuu voimajohtokäytävän länsipuolelle.

SVE4: Hankealueen sähkönsiirto tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevan 110 kV:n Nuojuankangas-Huutokoski-johtimeen. Johdonvarsiliityntä sekä hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuvat Fingridin Vuolijoki-Alapitkä-voimajohdon länsipuolelle.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kainuun puolelle sijoittuvilla sähkönsiirtoreiteillä ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai maisemia. Kainuun puolelle tuulivoimaloiden vaikutusalueelle sijoittuvat sekä valtakunnallisesti, maakunnallisesti että paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman kohteet on huomioitu huolellisesti vaikutusten arvioinnissa. Näkymäalueanalyysin perusteella voimalat näkyvät Kainuun puolella erityisesti Vuottolahden ympäristöön, mutta havainnekuvissa ne näkyvät kaukomaisemassa hyvin pieninä, samaan tapaan kuin jo toiminnassa olevan Piiparinmäen tuulivoimapuiston voimalat. Esitettyjen havainnekuvien perusteella voimaloilla ei ole suuria vaikutuksia rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteisiin Kainuussa.

Muinaisjäännökset

Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia. Ilman lain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Sonkajärven tuulivoimapuiston suunniteltu sähkösiirto sijoittuu lähes kokonaan Kainuuseen. Sähkönsiirtolinjalla tai sen läheisyydessä sijaitsevaa kiinteät muinaisjäännökset on arkeologisesti inventoitu eri vuosina, 2015 (Metsähallitus), 2020 (Mikroliitti Oy) ja 2023 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu Ay). Kainuun Museo katsoi sähkönsiirtoreitin alueen vielä laserkeilausaineisto 5 p:llä ja ei havainnut merkkejä kiinteistä muinaisjäännöksistä.

Sonkajärven Myllykankaan arviointiselostuksen taulukossa 9.2 (s. 242) on luetteloitu kiinteät muinaisjäännökset, jotka sijaitsevat sähkönsiirtoreitillä tai niiden välittömässä läheisyydessä. Kohteet ovat Vuottokangas 1, Rytijoki ja Palojoki. Kainuun Museo haluaa huomauttaa, että edellä mainitussa taulukossa ei ole kulttuuriperintökohteita, vaan muinaismuistolailla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Arviointiselostuksessa kiinteät muinaisjäännökset sähkönsiirtoreitin varrella Kainuun puolella on huomioitu. Kainuun museo haluaa vielä ohjeistaa tarkemmin. Pylväspaikat on sijoitettava siten, että ne eivät ole muinaisjäännösalueella. Muinaisjäännös on merkittävä maastoon selkeällä tavalla. Muinaisjäännöksen päältä ei saa ajaa metsäkoneilla yli, eikä niitä saa peittää hakkuutähteillä ja päälle ei saa varastoida puuta. Muinaisjäännöksen suoja-alueen leveys on vähintään kaksi metriä luettuna sen näkyvissä olevista rakenteista. Tämän lisäksi on huolehdittava, että muinaisjäännökset ovat kaikkien alueella työskentelevien tiedossa. Mikäli muinaisjäännös rakennustöissä vaarantuu tai siihen on kajottava, on otettava yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon lisäohjeiden saamiseksi.

Kainuun Museo haluaa vielä muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) §14 mukaan, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain §16 mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine tai sellaisen katkelma, on työt paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Kajaanissa 4.9.2026

[redacted]
Sanna Alavaikko
rakennustutkija
044 710 0444

[redacted]
Jouni Väänänen
arkeologi
044 710 0507

[redacted]
Helena Lonkila
museotoimenjohtaja
044 710 0450

TIEDOKSI Museovirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 277

Lausunto Eolus Energy Oy:n Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

KAJDno-2023-1466

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Laatikainen, Johtava ympäristönsuojelutarkastaja, tarja.laatikainen@kajaani.fi
Minna Väyrynen, Kaavasuunnittelija, minna.vayrynen@kajaani.fi

Liitteet

1 LIITE 1 Lausuntopyyntö Myllykankaan tuulivoimahanke YVA-selostus
2 LIITE 2 Sijaintikartta
3 LIITE 3 Voimalasijoittelu ja tiestösuunnitelma

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kajaanin kaupungin lausuntoa Eolus Energy Oy:n Myllykankaan tuulivoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus). YVA-lausuntopyynnön diaarinumero on Drno LVV-U/21947/2026. Lausunnon toimittamiselle on myönnetty lisäaikaa 14.9.2026 saakka.

Myllykankaan hankkeen yleiskuvaus ja tavoitteet

Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan tuulivoimapuistoa Sonkajärven kunnan alueelle. Tuulivoimapuistohanke muodostuu Myllykankaan tuulivoimapuistoalueesta ja sähkönsiirrosta. Suunnittelualue sijaitsee Sonkajärven kunnassa Pohjois-Savossa Kainuun maakunnan rajalla. Suunnittelualue rajautuu etelässä osin Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Suunnittelualue sijaitsee Sukevan taajamasta noin 11 kilometriä luoteeseen, Vieremän keskustasta noin 24 kilometriä koilliseen, Sonkajärven keskustasta noin 33 kilometriä luoteeseen ja Kajaanin keskustasta noin 35 kilometriä lounaaseen. Suunnittelualueen koko on noin 2 160 hehtaaria ja se on pääosin metsätalouskäytössä. Alueella on runsaasti soita, joista huomattava osa on luonnontilaisia. Maasto on melko tasaista. Alle yhden kilometrin etäisyydelle voimajohtoreiteistä ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia eikä vakituista asutusta.

Myllykankaan tuulivoimahanke muodostuu enimmillään yhdeksästä (VE1) tai vaihtoehtoisesti kuudesta (VE2) uudesta tuulivoimalaitoksesta. Molemmissa vaihtoehdoissa suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja voimaloiden yksikköteho on arviolta noin 7–9 MW, jolloin kokonaisteho yhdeksällä voimalalla on arviolta noin 63–81 MW. Tuulivoimahankkeen kantaverkon liityntäpisteeksi on suunniteltu Fingrid Oyj:n suunnittelema Höyttikankaan sähköasema. Liityntää varten rakennetaan uusi 13,8–14,4 kilometriä pitkä 110 (kV) ilmajohto hankealueelta pohjoiseen sijoittuen kokonaisuudessaan Kajaanin kaupungin alueelle (SVE1, SVE2 ja SVE3). Vaihtoehtoisesti hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä olemassa olevaan 110 kV:n johtimeen (SVE4). Hankealueen

sisäinen sähkönsiirto tuulivoimaloilta muuntoasemille tapahtuu keskijännitemaakaapeleilla.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellut toteutusvaihtoehdot:

Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään yhdeksän uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 7–9 MW.

Vaihtoehto VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään kuusi uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 7–9 MW.

Voimajohtoreitit

SVE1: Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,9 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasemakin.

SVE2: Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,8 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen itäpuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasemakin.

SVE3: Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 14,4 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Hankealueelta Joutensuolle ilmajohto sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle. Joutensuon eteläpuolella ilmajohto eroaa Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän länsipuolelle noin 4,6 kilometrin matkalla yhtyen takaisin voimajohtokäytävään Rytisuon kohdalla, missä ilmajohdon sijainti vaihtuu Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän itäpuolelle vaihtaen puolta voimajohtokäytävän itäpuolelle. Hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuu voimajohtokäytävän länsipuolelle.

SVE4: Hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevan 110 kV:n Nuojuankangas-Huutokoski-johtimeen. Johdonvarsiliityntä sekä hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuvat Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän itäpuolelle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) toteutetaan samaan aikaan hankkeen yleissuunnittelun ja alueen kaavoituksen kanssa siten, että YVA-selostus asiakirjoineen on kaavaluonnoksen kanssa samanaikaisesti nähtävillä.

Voimalasijoittelu ja huoltotielinjaukset tarkentuvat kaavoitusmenettelyn aikana. Sijoittelussa otetaan huomioon YVA-selostuksesta annettava perusteltu päätelmä ja kaavaluonnoksesta saatu palaute.

Maakuntakaavassa hankealueelle on osoitettu luonnon ydinalue, merkittäviä suoluontoarvoja sisältävää maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (MY-s, Talaskankaan itäpuoliset suot), luonnonsuojelukohde (sl) alueen pohjoisosassa sekä olemassa oleva ja ohjeellinen sähkönsiirtolinja sekä moottorikelkkareitin yhteystarve. Hankealueen länsipuolella oleva Talaskangas on osoitettu luonnonsuojelu- ja Natura-alueena. Hankealueen etelä- ja itäpuolelle jatkuvat MY-s-alueet, ja itäpuolelle on osoitettu myös luonnonsuojelualue (SL, Kortesuo).

Voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin Kainuun maakuntakaavoissa osoitetuille pääsähköjohdon ja uuden pääsähköjohdon kohdalle. Pääsähköjohdot sijaitsevat maakuntakaavoissa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, paitsi Joutensuon kohdalla, joka on osoitettu luonnonsuojelualueena (SL). Voimajohtovaihtoehto SVE3 sijoittuu Joutensuon luoteispuolella lyhyen matkaa maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle (tv). Voimajohtovaihtoehtojen pohjoispäässä on osoitettu parannettava yhdysrata/sivurata sekä energiahuollon alue (en).

Myllykankaan hankealue ei sijoitu Pohjois-Savon maakuntakaavan tuulivoimapotentiaaliselle alueelle (tv-alue). Paikallisesti merkittävien (alle 7 voimalaa) tuulivoima-alueiden suunnittelu on kuitenkin mahdollista maakuntakaavan tv-alueiden ulkopuolella. Tuulivoimaloiden rakentaminen voi pirstoa läheisten luonnonsuojelualueiden kytkeytyneisyyttä maakuntakaavassa (2. vaihe) osoitetulla luonnon ydinalueella. Suunnittelussa on huomioitu maakuntakaavassa hankealueelle ja sen ympäristöön osoitetut merkittäviä suoluontoarvoja sisältävät maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ja luonnonsuojelualueet sekä muut maakuntakaavamerkinnät.

Voimajohtoreittien osalta ei ole ristiriitaa Pohjois-Savon eikä Kainuun maakuntakaavamerkintöjen kanssa. Voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin Kainuun maakuntakaavoissa osoitettujen pääsähköjohdon ja uuden pääsähköjohdon kohdalle. Voimajohtovaihtoehto SVE3 kiertää Kainuun maakuntakaavassa osoitetun Joutensuon luonnonsuojelualueen.

Hankealue sijoittuu keskiboreaaliselle metsä- ja suoalueelle, jota luonnehtivat laajat aapasuot, mäntyvaltaiset talousmetsät, pienvedet sekä paikoin luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset virtavedet. Alueella on runsaasti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita, kuten vesilain suojaamia pienvesiä, metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä sekä soidensuojelun täydennysehdotukseen sisältyviä suoalueita. Lisäksi alueelta on todettu huomionarvoista kasvilajistoa, kuten ahokissankäpälää, suopunakämmekkää ja valkolehdokkia.

Hankealue rajautuu Talaskankaan Natura 2000 -alueeseen (FI1200901). Voimajohtoreittivaihtoehdoista Talaskangas sijoittuu lähimmillään noin 1,4 kilometrin etäisyydelle reittivaihtoehdosta SVE3. Talaskangas on liitetty Natura-

verkostoon lintudirektiivin perusteella (SPA) vuonna 2005 ja perustettu myöhemmin vuonna 2015 erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC). Talaskankaan alueella tiedetään esiintyvän useita kymmeniä uhanalaisia ja vielä lukusampi joukko silmälläpidettäviä lajeja. Uhanalaisista lajeista merkittävä osa on vanhojen metsien tunnuslajeja. Talaskankaan Natura-alueen pohjoisosa sijoittuu Kainuun maakuntaan (Kajaanin kaupunki) ja eteläosa Pohjois-Savoon (Vieremän ja Sonkajärven kunta). Kajaanin tuulivoimaohjelmassa 2035 on määritetty Talaskankaan Natura-alueeseen kahden kilometrin suojaetäisyys, muille Natura-alueille sekä lähialueille 0,5–1 kilometrin suojaetäisyys. Pohjois-Suomen tuulivoimamaakuntakaavassa Natura-alueille on pääsääntöisesti jätetty 500 metrin suojavyöhyke.

Hankealueella ja sen läheisyydessä sijaitsee useita luonnonsuojelualueita sekä soidensuojelun kohteita. Etäisyys Kajaanin alueella sijaitsevaan soidensuojelun täydennysehdotuskohteeseen Joutensuo (14206) on noin 3,5 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimalasta hankevaihtoehdossa VE1 ja noin 3,9 kilometrin etäisyydellä hankevaihtoehdossa VE2. Voimajohtovaihtoehdoista SVE1 ja SVE2 kulkevat Joutensuon lävitse ja SVE3 kiertää sen.

Lausuntonaan Kajaanin kaupunki esittää seuraavaa:

Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu kattavasti. Selvityksiä on tehty laajalti ja huolella.

Kajaanin kaupunki toteaa, että arviointiselostuksen perusteella hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat luonnonympäristöön, maisemaan, virkistyskäyttöön sekä yhteisvaikutusten osalta metsäpeuraan ja ekologisten yhteyksien toimivuuteen. Vaikutukset nykyiseen asutukseen, yhdyskuntarakenteeseen, meluolosuhteisiin ja ihmisten terveyteen on arvioitu pääosin vähäisiksi.

Kainuun liiton Ekologiset yhteydet Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisessa -selvityksessä Kajaanin eteläosan kuntarajan läheisyyteen on määritetty valtakunnallinen ekologinen yhteys. Kajaanin kaupunki on myös laatinut vuonna 2024 valmistuneen tarkemman selvityksen Kajaanin ekologisten yhteyksien sijoittumisesta ja laajuudesta täydentämään ja tarkentamaan Kainuun liiton selvitystä. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2. vaiheessa Myllykankaan alue on esitetty osana luonnon ydinaluetta. Hankealue sijoittuu ylimaakunnalliselle valtakunnalliselle ekologiselle yhteydelle. Kajaanin kaupunki näkee, että Myllykankaan hankkeessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota tämän valtakunnallisen ekologisen yhteyden turvaamiseen sekä sen sijainnin ja laadun varmistamiseen myös Sonkajärven kunnan alueella muun muassa etäisyysvaatimuksilla.

Alueidenkäytön näkökulmasta hankevaihtoehtojen välillä on merkittäviä eroja. Arviointiselostuksen perusteella vaihtoehto VE2 on Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa yhteensopivampi, kun taas vaihtoehto VE1 kohdistaa laajempia vaikutuksia maakuntakaavassa osoitetulle luonnon ydinalueelle lisäten metsäalueiden pirstoutumista ja ekologisten yhteyksien heikkenemistä. Vaikka rakentamisen aiheuttama pysyvä maankäytön muutos jää pinta-alallisesti melko vähäiseksi, muuttaa hanke paikallisesti metsätalousalueita energiantuotannon käyttöön.

Arviointiselostuksen perusteella vaihtoehto VE2 aiheuttaa luonnonarvoille selvästi vähemmän haitallisia vaikutuksia kuin vaihtoehto VE1. Luonnonympäristön osalta merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat arvokkaille suoalueille, vesilain suojaamille pienvesille, maakotkaan sekä metsäpeuraan. Hankealueella sijaitsee luonnonsuojelualueita sekä lukuisia arvokkaita luontokohteita mukaan lukien metsälailla suojellut kohteet, joiden välisiä ekologisia yhteyksiä tuulivoimaloiden sekä näiden välisten tieyhteyksien rakentaminen pirstoo. Vaikka valtaosa arvokkaista luontokohteista säilyy, yksittäisiin kohteisiin kohdistuu myös kohtalaisia ja paikoin merkittäviä vaikutuksia.

Keskeisimmät luontovaikutukset liittyvät sähkönsiirron vaihtoehtoihin SVE1 ja SVE2, joiden on arvioitu aiheuttavan kohtalaisia vaikutuksia Joutensuon soidensuojelun täydennysehdotusalueen luontoarvoille sekä lisäävän linnustoon kohdistuvaa törmäysriskiä. Lisäksi hanke voi heikentää ekologisten yhteyksien toimivuutta erityisesti uusien voimajohtokäytävien alueella. Kajaanin kaupunki korostaa, että ekologisten yhteyksien säilyttämiseen sekä elinympäristöjen pirstoutumisen ehkäisemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sähkönsiirtoratkaisuissa tulee ensisijaisesti suosia vaihtoehtoja, jotka hyödyntävät olemassa olevia johtokäytäviä ja minimoivat uusien johtoalueiden tarpeen. Vaikka uudet voimajohdot sijoitetaan olemassa olevalle voimajohtoreitille, johtokäytävän leventäminen aiheuttaa lisääntyvää estevaikutusta eläinten liikkumiselle.

Hankealueelle sijoittuvat osittain sekä Talaskangas-Joutensuon valtakunnallisesti (FINIBA) että Talaskankaan maakunnallisesti (MAALI) arvokkaat lintualueet. MAALI-alueelle sijoittuu suunnitelluista tuulivoimaloista vaihtoehdossa VE1 seitsemän ja VE2 kuusi voimalaa. Linnustovaikutuksista merkittävimmät kohdistuvat maakotkaan ja metsähanheen, joiden osalta vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi. Muiden pesimä- ja muuttolintujen osalta vaikutukset on arvioitu jäävät pääosin vähäisiksi. Hankkeen toteutusvaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja linnustovaikutuksissa, mutta sähkönsiirtovaihtoehto SVE4 aiheuttaa vähiten haittoja linnustolle.

Eläimistövaikutuksista keskeisimpiä ovat vaikutukset metsäpeuraan sekä rakentamisvaiheen vaikutukset suurpetoihin. Alueella sijaitsee metsäpeuralle soveltuvia vasomis- ja laidunalueita sekä mahdollinen yhteysreitti Suomenselän ja Kainuun osakantojen välillä. Tämän vuoksi vaikutukset metsäpeuraan on arvioitu kohtalaisiksi. Myös suden ja karhun osalta rakentamisvaiheen vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi, vaikka ne lievenevät hankkeen käytön aikana. Lepakoihin, saukkoon, viitasammakkoon ja muuhun tavanomaiseen eläimistöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu jäävät pääosin vähäisiksi.

Natura-arvioinnin perusteella hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Talaskankaan Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin tai alueen eheyteen. Kajaanin kaupunki kuitenkin huomauttaa, että Talaskangas on paitsi merkittävä luonnon ydinalue kymmenine uhanalaisine ja silmälläpidettävine lajeineen, myös valtakunnallisen ekologisen yhteyden toimivuuden kannalta tärkeä ydinalue, joka mahdollistaa muuan muassa metsäpeuran itä-länsi-suuntaisen kulkuyhteyden. Hankesuunnitelman mukaan lähimmät tuulivoimalat sijoittuvat vaihtoehdossa VE1

vain 1,0 kilomerin ja vaihtoehdossa VE2 1,1 kilometrin etäisyydelle Talaskankaan Natura 2000-alueesta ja tielinjasto vielä tätäkin lähemmäksi, jolloin rakentamisenaikaisilta häiriöiltä ei voine välttyä.

Maisemavaikutukset arvioidaan hankkeen merkittävimpien vaikutusten joukkoon kuuluviksi. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti lähialueen erämaiseen suo- ja metsämaisemaan, virkistysympäristöihin sekä paikoin Volonperän ja Järvenpään alueiden asutukseen. Vaikka vaikutukset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin maisema- ja kulttuuriympäristökohteisiin jäävät vähäisiksi, maiseman teknistyminen ja alueen luonteen muuttuminen voivat heikentää lähialueiden asukkaiden ja virkistyskäyttäjien kokemaa viihtyisyyttä.

Ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista keskeisimpiä ovat maisemavaikutukset, virkistyskäyttöön kohdistuvat muutokset sekä vaikutukset metsästysolosuhteisiin. Arviointiselostuksen mukaan melu-, välke- ja terveysvaikutukset jäävät vähäisiksi eikä hankkeesta aiheudu ohje- tai raja-arvojen ylityksiä. Rakentamisvaiheen liikennevaikutukset voivat kuitenkin olla paikallisesti merkittäviä erityisesti valtatien 5 sekä yhdysteiden 16289 ja 16291 vaikutusalueella, minkä vuoksi liikenneturvallisuuteen ja tiedottamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kajaanin kaupunki pitää merkittävimpinä yhteisvaikutuksina lähialueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa muodostuvia vaikutuksia maisemaan, virkistyskäyttöön, ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuraan. Erityisenä huolenaiheena pidetään metsäpeuran elinympäristöihin, vaellusreitteihin ja ekologisiin yhteyksiin kohdistuvia yhteisvaikutuksia, joiden merkittävyys voi useiden hankkeiden toteutuessa kasvaa huomattavaksi.

Kajaanin kaupungin näkemyksen mukaan arviointiselostuksen perusteella ympäristövaikutuksiltaan perustelluin toteutusvaihtoehto on VE2. Sähkönsiirtovaihtoehdoista ympäristövaikutuksiltaan suotuisimpana voidaan pitää vaihtoehtoa SVE4. Jatkosuunnittelussa tulee tarkemmin selvittää hankkeen toteuttamisen edellytykset suunnitellulle alueelle sekä vaikutusten lieventämistoimet niin rakentamisen kuin toiminnan aikana.

Kajaanin kaupunki pitää tärkeänä, että hankkeen jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota luonnon ydinalueen, Joutensuon suojeluarvojen, ekologisten yhteyksien, linnuston, metsäpeuran elinympäristöjen sekä alueen maisema- ja virkistysarvojen turvaamiseen. Voimaloiden, tielinjausten, maakaapeleiden ja sähkönsiirtorakenteiden sijoittelussa tulee ensisijaisesti välttää vesilain suojaamia pienvesiä, metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, arvokkaita suoalueita sekä huomionarvoisten kasvi- ja eläinlajien esiintymisalueita. Rakentamisalueet tulee rajata mahdollisimman suppeiksi, ja olemassa olevaa tieverkkoa sekä johtokäytäviä tulee hyödyntää mahdollisimman laajasti uusien maastokäytävien avaamisen sijaan.

Linnustovaikutusten vähentämiseksi rakentamistoiminta tulee mahdollisuuksien mukaan ajoittaa lintujen pesimäkauden ulkopuolelle. Voimajohtojen suunnittelussa tulee käyttää törmäysriskiä vähentäviä ratkaisuja ja johtomerkintöjä erityisesti suo- ja

kosteikkoalueiden läheisyydessä. Maakotkan ja muiden suojelullisesti merkittävien lintulajien elinympäristöt, liikkumisreitit ja saalistusalueet tulee huomioida yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi tulee turvata lajille tärkeiden vasomis-, ruokailu- ja levähdysalueiden sekä niiden välisten ekologisten yhteyksien säilyminen. Rakentamistoimien ajoittamisessa tulee huomioida erityisesti vasomisaika ja muut lajille herkät ajankohdat. Lisäksi hankkeen yhteisvaikutuksia metsäpeuran elinympäristöihin tulee seurata yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Maisema- ja virkistysvaikutusten lieventämiseksi rakentamisalueiden maisemointiin, huoltoteiden viimeistelyyn sekä työnaikaisten ympäristövaurioiden ennallistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakentamisen aikaisista liikennejärjestelyistä, mahdollisista kulkurajoituksista sekä työvaiheista tulee tiedottaa alueen asukkaille, maanomistajille ja muille alueen käyttäjille riittävän ennakoivasti. Ympäristöriskien hallitsemiseksi työmailla tulee varmistaa riittävä varautuminen polttoaine- ja kemikaalivuotoihin sekä muihin poikkeuksellisiin tilanteisiin.

Kajaanin kaupunki pitää tärkeänä, että hankkeen toteuttamisen jälkeen seurataan vaikutuksia luontokohteisiin, linnustoon, metsäpeuraan, ekologisiin yhteyksiin sekä lähialueen asukkaiden elinympäristöön ja että seurannan perusteella toteutetaan tarvittaessa lisätoimenpiteitä haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi.

Lisätietoja asiasta antaa johtava ympäristönsuojelutarkastaja Tarja Laatikainen, p. 044 421 4397, etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/sonkajarvimyllykangastuulivoimaYVA.

Ehdotus
Esittelijä: Joni Partanen, Vt. kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunki antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Eolus Energy Oy:n Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Päätös
Hyväksyi.

Tiedoksi
Lupa- ja valvontavirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Päätös on julkaistu Kajaanin kaupungin verkkosivuilla 11.9.2026.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta laaditun otteen oikeaksi todistaa

Kajaanissa 11.9.2026

Paula Halonen
pöytäkirjanpitäjä

Tämä on päätöksen virallinen tiedoksianto.
Päätös on lähetetty sähköisesti tiedoksi 11.9.2026.

Tiedoksianto asianosaiselle
Ote

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§277

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

KUOPIO

Lausunto
04.09.2026
Asianro 315/11.04.00/2024

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo

Lupa- ja valvontavirasto

Viite: LVV-U/21947/2026

Sonkajärvi, lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Yhteysviranomaisena toimiva Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa otsikon mukaisesta YVA-selostuksesta. Alueellinen vastuumuseo on lausunut YVA-ohjelmasta 15.1.2024 ja osallistunut hankkeen seurantaryhmätyöskentelyyn. Museo on tutustunut aineistoihin ja antaa lausuntonsa Pohjois-Savon alueen kulttuuriperinnön osalta.

Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan tuulivoimapuistoa Sonkajärven kuntaan Pohjois-Savoon Kainuun maakunnan rajalle. Hankealue rajautuu etelässä osin Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 2 160 hehtaaria ja se on suurilta osin metsätalouskäytössä. Tuulivoimapuistoon suunnitellaan enintään yhdeksän tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Sähkönsiirtoa varten hankealueen koillisosaan rakennetaan sähköasema. Sen yhteyteen suunnitellaan myös sähkövarastoalueen rakentamista.

YVA-menettelyssä on tarkasteltu vaihtoehtoja VE0, VE1 ja VE2 ja sähkönsiirron osalta SVE 1, SVE2 ja SVE 3.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisemat

Ei huomautettavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella on tehty YVA-prosessin aikana arkeologinen inventointi vuonna 2023 (*Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu. Sonkajärvi ja Kajaani. Myllykankaan tuulivoimahankkeen arkeologinen inventointi*). YVA-selostuksen luvussa 9.3 mainitaan virheellisesti, että vuoden 2023 inventoinnin on laatinut Heilu Oy. Kyseisen luvun muutkin tiedot mm. hankealueelta ennestään tunnetuista ja sieltä havaituista kohteista ovat väärät ja tulee korjata oikeiksi. Luvussa 9.5.1 tiedot ovat oikein.

Hankealueelta ei tunnettu aikaisemmin arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita lukuun ottamatta Fingrid Oyj:n järvilinjan inventoinnissa Kainuun maakunnan puolelta havaittuja kohteita. Museo on tarkastanut ja hyväksynyt raportin sekä toimittanut sen Museovirastolle

KUOPIO

Lausunto
04.09.2026
Asianro 315/11.04.00/2024

arkistoitavaksi ja julkaisuun. Inventoinnissa havaitut kohteet on viety muinaisjäännösrekisteriin alueellisen vastuumuseon toimesta. Museo on samalla arvioinut kohteiden lopulliset lajit (kiinteä muinaisjäännös, muu kulttuuriperintökohde, muu kohde). Inventoinnin tuloksena Pohjois-Savon osalta hankealueelta tunnetaan **kolme kiinteää muinaisjäännöstä, yksi muu kulttuuriperintökohde ja neljä muuta kohdetta**. Kohteet ovat:

- **Kontiokangas**, kiinteä muinaisjäännös (tunnus 1000098380), tervahauta
- **Ylimäki**, kiinteä muinaisjäännös (tunnus 1000098389), asuinpaikat
- **Kemulansuo**, kiinteä muinaisjäännös (tunnus 1000098383), tervahauta

- **Iki-Volo**, muu kulttuuriperintökohde (tunnus 1000098384), asuinpaikat, viljelyröykkiöt

- *Joutenkangas*, muu kohde (tunnus 1000098391)
- *Ylemmäisen kämppä*, muu kohde (tunnus 1000098381)
- *Röhölä,* muu kohde (tunnus 1000098382)
- *Pyöreelä,* muu kohde (tunnus 1000098388)

Museo on arvioinut Ylemmäisen kämpän, Röhölän ja Pyöreelän muiksi kohteiksi. Tiedot tulee korjata YVA-selostuksen lukuun 9 sekä kaikkiin asiaa koskeviin taulukoihin ja kuviin. Kohteista on käytettävä muinaisjäännösrekisterin mukaisia lajeja, rekisterinimiä, -tunnuksia sekä aluerajauksia. Kohteet on huomioitu hankesuunnittelussa. Vaikutusten arvioinnin voi katsoa olevan kattava ja käsittelevän hyvin myös rakentamisen aikaisten vaikutusten lieventämistä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta alueelta on tullut saataville Maanmittauslaitoksen 5-pistepilvi laserkeilausaineisto loppuvuodesta 2024. Museo on käynyt aineiston läpi ja arkeologisessa inventoinnissa havaittujen kohteiden lisäksi havainnut kolme uutta historiallisen ajan työ- ja valmistuspaikkoihin viittaavaa ilmiötä hankealueelta. Kohteet on viety havaintokohteina muinaisjäännösrekisteriin. Kohteita ei ole tarkastettu maastossa arkeologin toimesta. Uudet kohteet ovat seuraavat:

- *Kontiolampi* (tunnus 1000098420), havaintokohde, hiilimiilu
- *Talasjoki 2* (tunnus 1000098421), havaintokohde, mahdollinen patorakenne
- *Talasjoki 3* (tunnus 1000098422), havaintokohde, tervahauta

Havaintokohteiden alueelle tai niiden välittömään läheisyyteen ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä, joten museo ei edellytä täydennysinventointia uusien havaintojen takia, ellei voimaloiden tai muiden rakenteiden sijoittelua muuteta siten, että kohteet tulevat muuttuvan maankäytön vaikutusalueelle. Tiedot havaintokohteista tulee myös lisätä lukuun 9.

Vastuumuseolla ei ole muuta huomautettavaa YVA-selostukseen.

KUOPIO

Lausunto
04.09.2026
Asianro 315/11.04.00/2024

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Helka Väisänen, museopalveluiden päällikkö, museonjohtaja

Tytti Räikkönen, intendentti

Liitteet

Jakelu Museovirasto

Kuopion kaupunki
PL 228 (Tulliportinkatu 31)
70101 Kuopio
Puhelin: 017 185 044
www.kuopio.fi
Y-tunnus: 0171450-7

Asia: Myllykankaan tuulivoimahanke, Sonkajärvi YVA-selostus (LVV-U/21947/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Eolus Energy Oy suunnittelee 9 voimalan Myllykankaan tuulivoimapuistoa. Hankealueen koko on n. 2160 ha ja suunniteltujen voimaloiden korkeus on enintään 300 m. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan 4 vaihtoehtoa 110 kV ilmajohtona joko pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä tai johdonvarsiliitynnällä Nuojuankangas-Huutokoski-johtimeen.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Selostuksessa käy hyvin ilmi hankealueen keskeinen sijainti usean eri direktiivilajin elinympäristöissä. Selvitysten perusteella hankealue sijaitsee Vuolijoki-Marttisen reviirialueen keskiosissa. Selvityksissä tehtiin havaintoja karhupentueen liikkumisesta kahdelta paikalta tuulivoima-alueen keskiosista ja selostuksessa arvioidaan, että karhun pesintä alueella on erittäin todennäköistä. Tuulivoima-alueella arvioidaan olevan metsäpeuralle erityisen hyvin soveltuvia vasomis- ja laidunnusalueita Talaskankaan Natura-alueen välittömässä läheisyydessä. Lähimmät voimalapaikat sijoittuisivat selostuksen mukaan alle 500 m päähän lajille erityisen hyvin soveltuvista vasomisalueista. Selostuksessa arvioidaan myös hankkeella olevan vaikutusta metsäpeuran Suomenselän ja Kainuun osakantojen yhdistymiseen tulevaisuudessa.

Voimajohtoreiteille ei selostuksen mukaan arvioida olevan kuin korkeintaan vähäisiä vaikutuksia alueen eläinlajeille. Tältä osin Luke näkee, että olisi syytä perehtyä huolellisemmin voimalinjojen mahdollisiin vaikutuksiin ja huomioida ne erityisesti yhteisvaikutusten osalta myös osana laajempaa elinympäristöissä tapahtuvaa muutosta.

Selostuksessa kerrotaan, että alle 10 km etäisyydelle hankealueesta sijoittuu viisi suunnitteluvaiheessa olevaa tuulivoimahanketta. Näistä Katajamäki ja Kurvilanmäki rajautuvat tässä tarkasteltavaan hankkeeseen.

Selostuksessa vaikutusten arvioidaan olevan tässä tarkasteltavaan lajistoon korkeintaan kohtalaisia rakentamisen aikana ja vähäisiä toiminta-aikana. Yhteisvaikutusten arvioidaan olevan korkeintaan kohtalaisia lukuunottamatta metsäpeuraa, jolle niiden arvioidaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti olevan suuria.

Luke näkee, että suurpetojen osalta tehdyissä arvioissa on virhearvion riski. Erityisesti yhteisvaikutusten osalta olisi syytä arvioida huolellisemmin mm. suden ydinalueelle kohdistuvaa vaikutusta.

Karhun osalta vaikutuksia ei selostuksessa arvioida erikseen, vaikka hankealueella arvioidaan olevan karhunpesiä. Tältä osin Luke näkee selostuksen puutteellisena. Vaikutukset karhuun tulisi arvioida huolellisesti ja pyrkiä mm. voimaloiden sijoittelulla lieventämään mahdollisia vaikutuksia.

Luke näkee myös selostuksessa ehdotetut lievennyskeinot puutteellisena. Luke huomauttaa, että mikäli pentue-elinympäristöt heikkenevät laajalla alueella, myös yhteisvaikutuksia voi syntyä laajalla alueella. Pitkällä tähtäimellä tällaiset vaikutukset voivat nousta merkittäviksi oheisvaikutusten myötä, vaikka nyt olisikin kyse elinvoimaisesta lajista.

Luke huomauttaa, että karhut pesivät yleensä vähintään 1–2 km etäisyydellä ihmisaktiviteeteistä (tiet, asutus, teollinen toiminta) (mm. Linnell ym. 2000). Tuulivoiman vaikutuksia mustakarhuun on tutkittu Pohjois-Amerikassa (Dupuis 2025, opinnäytetyö). Pitkäaikaisessa tutkimuksessa havaittiin, että välttämisvaikutus ulottui jopa n. 1,5 km päähän voimaloista. Tuulivoiman seurauksena karhut muuttivat myös käyttäytymistään, kun aiemmin ne liikkuivat hitaasti ja mutkitellen, tuulivoiman myötä sekä rakentamisen että käytön aikana ne kulkivat alueen läpi suoraviivaisemmin. Riippuen tilanteesta ja vuodenajasta karhut yhä käyttivät tuulivoima-alueilla sijaitsevia reviirin osia, mutta ne siirtyivät käyttämään enemmän etäämmällä sijaitsevia alueita.

Karhun osalta on hyvä huomioida vaikutusten arvioinnissa se, että lisääntymisajan lisäksi myös sen jälkeinen aika on keskeistä, sillä karhut tarvitsevat energiapitoista ravintoa ennen talvihorrosta ja kompromissit elinympäristön valinnassa saattavat vaikuttaa tähän tärkeään ravinnonhankintajaksoon. Tämä olisi syytä tuoda esille ja huomioida myös yhteisvaikutusten osalta.

Lisäksi Luke tuo esiin sen, että lajiston tottumisellakin voi olla pitkällä tähtäimellä negatiivisia vaikutuksia, joita on syytä tarkastella. Kirjallisuutta sopeutumisen haasteista löytyy runsaasti. Sopeutuminen epäedulliseen ympäristöön voi johtaa ekologisiin ansoihin, jolloin jopa houkuttelevalta vaikuttava elinympäristö heikentääkin selviytymistä; lisääntyneeseen kuolleisuuteen esimerkiksi törmäysten kautta; elinympäristöjen laadun pitkäaikaiseen heikkenemiseen ja geneettisiin muutoksiin, mikäli tapahtuu eriytymistä populaatioiden sisällä tottuneiden ja häiriötä välttävien välillä. Tottuminen voi lisätä altistumista petojen, liikenteen tai ihmistoiminnan riskeille, ekosysteemitason muutoksia, kuten kilpailun tai peto–saalissuhteiden vääristymistä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke näkee, ettei nykyisen laajamittaisen Suomenselän metsäpeura-alueiden tuulivoiman suunnittelun ja rakentamisen volyymi ole metsäpeuran näkökulmasta kestävää. Luke huomauttaa, että hankkeessa tulee kiinnittää erityistä huomiota Naturaverkoston yhteyksien säilyttämiseen. Luke näkee, että karhu tulisi huomioida sekä vaikutusten arvioinnissa että riittävissä suojaetäisyyksissä huolellisemmin. Hankealueen ympäristöön on suunnitteilla hankkeita juuri sellaisten lajien ympäristöön, joille vähäisemmän ihmishäiriön ympäristöt ovat tärkeitä. Toimivia väistömahdollisuuksia, ei välttämättä ole. Siten lievennyskeinojen esittäminen myös yhteisvaikutuksien välttämiseksi olisi erittäin tärkeää.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 21.09.2026 klo 16:39:52.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/21947/2026

Metsähallituksen lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Metsähallitukselta lausuntoa Sonkajärvelle sijoittuvan Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus).

Myllykankaan hankkeesta vastaa Eolus Energy Oy.

Metsähallitus lausuu YVA-selostuksesta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana, valtion luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena sekä tiettyjen petolintulajien asiantuntijaviranomaisena ja niiden seurannan valtakunnallisesta koordinoinnista vastaavana tahona. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen arviointi Talaskankaan Natura 2000 -alueelle (SPA/SAC FI1200901). Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista erillisessä lausunnossa.

Arvioitavat voimalavaihtoehdot

VE0 Hanketta ei toteuteta.

VE1 Enintään yhdeksän uutta tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.

VE2 Enintään kuusi uutta tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.

Arvioitavat sähkönsiirron vaihtoehdot

SVE1 Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,9 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasemakin.

SVE2 Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,8 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingrid

Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen itäpuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasemakin.

SVE3 Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 14,4 km pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Hankealueelta Joutensuolle ilmajohto sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle. Joutensuon eteläpuolella ilmajohto eroaa Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän länsipuolelle noin 4,6 kilometrin matkalla yhtyen takaisin voimajohtokäytävään Rytisuon kohdalla, missä ilmajohdon sijainti vaihtuu Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän itäpuolelle vaihtaen puolta voimajohtokäytävän itäpuolelle. Hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuu voimajohtokäytävän länsipuolelle.

SVE4 Hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevan 110 kV:n Nuojuankangas- Huutokoski- johtimeen. Johdonvarsiliityntä sekä hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuvat Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkävoimajohtokäytävän itäpuolelle.

Metsähallitus on tutustunut YVA-selostukseen ja lausuu siitä seuraavaa

Vaikutukset valtion suojeluun varattuihin alueisiin

Voimajohtoreittivaihtoehdoista SVE1 ja SVE2 halkaisisivat Joutensuon, joka kuuluu soidensuojelun täydennysehdotukseen, ja on osa Talaskangas-Joutensuo-FINIBA-aluetta. Alueella kulkee jo voimajohto, jonka aukean leveys on noin 45 metriä. Jos uusi voimajohto rakennetaan sen olemassa olevan yhteyteen, levenee voimajohtoalue yli 100 metriä leveäksi. Johtoalue sijoittuu suurimmaksi osaksi avosuolle, joten puustoon poistoon ei ole tarvetta. Alueelle perustettaisiin arviolta neljä voimajohtopylvästä. Metsähallitus yhtyy YVA-selostuksen johtopäätökseen, ettei voimajohto muuttaisi alueen hydrologiaa, mutta nostaisi lintujen törmäysriskiä kohtalaiseksi. Selostuksen mukaan riskiä voidaan vähentää huomiomerkinnöillä, mutta ei oteta kantaa, aiotaanko niin tehdä, jos voimajohto päätetään toteuttaa kulkemaan Joutensuon kautta. Metsähallituksen näkemyksen mukaan merkintä tulee tehdä.

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Vaikutukset Natura-alueisiin

Hankkeen vaikutuksista Talaskankaan Natura-alueeseen laadittiin osana YVA-menettelyä luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi. Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista erillisessä lausunnossa.

Vaikutukset uhanalaiseen petolintuun

Metsähallitus lausuu hankkeen vaikutuksista uhanalaiseen petolintuun osana Natura-arviointilausuntoa.

Vaikutukset liito-oravaan

Liito-oravan ennustemallikartan[1] mukaisesti sekä Natura-alueella että muualla hankealueen ympäristössä on lajille soveltuvia elinympäristöjä. Ympäristössä on useita tuulivoimahankkeita sähkönsiirtoineen. Myllykankaan hankkeen sähkönsiirron ohella muiden hankkeiden sähkönsiirtojen yhteisvaikutuksia liito-oravan liikkumiseen on käsitelty arvioinnissa vain vähän, joten jää epävarmuutta niiden todellisesta yhteisvaikutuksesta liito-oravaan.

Myllykankaan sähkönsiirroista kolme toteutusvaihtoehtoa perustuu olemassa olevan voimajohtokäytävän leventämiseen, ja käytävän puuttoman osan leveys ylittäisi liito-oravan liitokyvyn ja voisi aiheuttaa liito-oravan kulkuyhteyksien katkeamisen. Metsähallitus korostaa, että on olennaista huomioida liito-oravalle käyttökelpoisten voimajohtokäytävän ylityspaikkojen säilyttäminen ja lisääminen riittävän monessa kohdassa, jotta ei estetä lajin liikkumista sille sopivien alueiden välillä. Yhteyksien tulee olla käyttökelpoisia toistuvasti ja tukea liito-oravan pysyvää elinpiiriä. Suunnittelussa huomiota tulisi kiinnittää erityisesti ylityspaikkojen kytkeytyneisyyteen ja alueiden käyttökelpoisuuteen liito-oravalle. Vaikka liito-oravakanta on laskeva ja laji tästä syystä luokiteltu vaarantuneeksi ensisijaisesti metsätalouden vuoksi, on ihmisen tekemillä rakenteilla ratkaiseva merkitys liito-oravan elinympäristöjen elinvoimaisuudelle.

Vaikutukset metsäpeuraan

Kuten YVA-selostuksessakin todetaan, on Myllykankaan ympäristöllä merkitystä metsäpeuran läntisen ja itäisen kannan ekologisena yhteytenä ja sitä myöten merkitystä lajin geneettisen monimuotoisuuden kannalta. Myös Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan Natura-alueverkostoon kohdistuvien riskien tunnistamiseksi laaditun teemakartan mukaan Talaskankaan Natura-alue on tunnistettu metsäpeuran esiintymisalueeksi. Luonnonvarakeskuksen laatiman

[1] https://www.luke.fi/fi/uutiset/liitooravalle-sopivia-elinymparistoja-mallinnettu-kartoille

vasallisten vaadinten elinympäristöennusteen mukaan paitsi Talaskankaan Natura-alueella, myös tuulivoima-alueen koillis-, itä- ja eteläpuolella on metsäpeuralle erittäin hyvin sopivaa tai hyvin sopivaa elinympäristöä.

Metsähallitus yhtyy YVA-selostuksen johtopäätökseen, että metsäpeuralle erityisen tärkeä laaja yhtenäinen metsäalue ja ekologinen yhteys ja sitä myötä Suomenselän ja Kainuun osakantojen yhteys vaarantuu ja heikentyy, mikäli Talaskankaan Natura-alueen ympäristöön suunnitellut tuulivoimahankkeet toteutuvat. Hankkeiden yhteisvaikutus on metsäpeuralle suuri. Ympäristön tulisi soveltua jatkossakin metsäpeuran elinympäristöksi, mutta tuulivoimarakentamisen vaikutukset ulottuvat laajalle ja vähentävät metsäpeuran toiminnallista elinympäristöä. Tuulivoiman vaikutuksista metsäpeuraan on toistaiseksi vähän tutkimuksia, mutta lajiin voidaan soveltaa tutkimustuloksi puolikesyyn poroon liittyen. Tutkimukset osoittavat porojen siirtyvän keskimääriin viisi kilometriä tuulivoimala-alueelta ja vasonta-ajan olevan herkintä. Koska metsäpeura on peuran villi alalaji, on varovaisuusperiaatteen mukaan perusteltua olettaa sen olevan puolikesyä poroa herkempi tuulivoiman aiheuttamalle häiriövaikutukselle. Metsäpeurakannan hoitosuunnitelman (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2023:21) mukaan lähtökohtana metsäpeuran kannanhoidolle on elinvoimainen ja turvattu metsäpeurakanta. Päätavoite pitkällä tähtäimellä on säilyttää Suomen metsäpeurakanta riittävän suurena sekä perimältään monimuotoisena. Kainuun osakannan kehityssuunta on saatava kasvavaksi, eikä Suomenselän osakanta saa pienentyä. Pitkällä tähtäimellä Suomenselän ja Kainuun osakantojen tulee yhdistyä. Oulujärven eteläpuolinen alue, jonne sijoittuu useita tuulivoimahankkeita, sijoittuu metsäpeuran osakantojen pääesiintymisalueiden väliin. Metsähallitus katsoo, että laajamittainen tuulivoimarakentaminen osakantojen välillä metsäpeuralle soveltuvilla elinympäristöillä voi hidastaa metsäpeurakannan hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Pirjo Rautiainen.

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

Lupa- ja valvontavirasto (kirjaamo@lvv.fi)

Viite: Lausuntopyyntönne 2.7.2026 / Drno LVV-U/21947/2026

Lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Sonkajärvi

Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan alueelle 6-9 tuulivoimalan tuulivoimapuistoa. Voimaloiden yksikköteho olisi 7-9 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Tuotettu sähkö on tarkoitus siirtää kantaverkkoon Höyttikankaan sähköaseman kautta noin 13 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen pohjoispuolelle. Suunnittelualue sijoittuu Fingridin Nuojua-Huutokoski 2 × 400 kV:n kantaverkkoyhteyden läheisyyteen.

Suunnittelualueella ja sen ympäristössä ovat voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. ja 2. vaihe. Maakuntakaavassa Talaskankaan Natura-alue ja siihen liittyvät Talaskankaan itäpuoliset suot on osoitettu luonnonsuojelualueena (SL 26.504) sekä merkittäviä suoluontoarvoja sisältävänä maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (MY-s 26.304). Kantaverkon yhteyteen on lisäksi osoitettu Sukeva-Kajaani-moottorikelkkareitin yhteystarve. Talaskangas lähialueineen sisältyy myös kehittämisperiaatemerkintään *luonnon ydinalue*, jonka tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuutta ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä. Talaskangas on lisäksi Metsähallituksen Luontopalvelujen ylläpitämä merkittävä virkistys- ja retkeilykohde.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen valmistelussa Myllykankaan edellytyksiä tuulivoimapotentiaaliseksi alueeksi tarkasteltiin lähemmin, mutta maakunnallisesti merkittävää potentiaalia ei alueelle voitu osoittaa. Ratkaisussa painottuivat Myllykankaan sijoittuminen Talaskankaan luonnon ydinalueelle ja maakuntarajalla sijaitsevan merkittävän ekologisen yhteyden läheisyyteen sekä alueen luonnonsuojelu-, Natura- ja linnustoarvot. Tällä alueella maakuntakaavan keskeisenä tavoitteena on erityisesti luonnon monimuotoisuuden sekä luonnonsuojelualueiden välisen ekologisen kytkeytyneisyyden turvaaminen. Maakuntakaavan valmistelussa on samalla todettu, että tuulivoimarakentamisen edellytykset ja vaikutukset tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa laadittavien selvitysten ja YVA-menettelyn perusteella.

Tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen maakunnallisesti merkittävien tuulivoimapotentiaalisten alueiden ulkopuolella, mikäli kyse on paikallisesti merkittävästä kokonaisuudesta ja

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Annaelina Isola, suunnittelujohtaja 3.9.2026

maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Liitto on tarkastellut tuulivoimarakentamisen maisemallisia yhteisvaikutuksia näkyvyysvyöhykkeittäin. Lähialueeksi on määritelty 0-5 kilometrin, välialueeksi 5-12 kilometrin ja kaukoalueeksi 12-25 kilometrin etäisyys voimaloista. Tuulivoimaloiden vaikutus maiseman luonteeseen ja laatuun yleensä vähenee etäisyyden kasvaessa. Myllykankaan lähialueelle sijoittuu nykyisten suunnitelmien perusteella vain kaksi Kurvilanmäen tuulivoimahankkeen voimalaa Sonkajärven puolella. Vieremän kunnanvaltuusto päätti toukokuussa 2025 keskeyttää Kurvilanmäen tuulivoimahankkeen kaavoitusprosessin Vieremän osalta. Kajaanin Katajamäen ja Ylihongikon hankkeiden suunnitellut voimalat sijoittuvat Myllykankaasta yli viiden kilometrin etäisyydelle eli välialueelle. Lausunnon liitteenä on seurantakartta tuulivoimahankkeista (2.9.2026).

Hankkeiden suunnittelun edetessä Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntarajalle on jäämässä noin viiden kilometrin levyinen tuulivoimarakentamisesta vapaa vyöhyke. Tällä vyöhykkeellä on merkitystä myös Talaskankaan seudun ekologisten yhteyksien säilymiselle. Sen jatkuvuuden turvaamiseen tulee kiinnittää huomiota Myllykankaan ja ympäröivien tuulivoimahankkeiden jatkosuunnittelussa. YVA-selostuksessa Myllykankaan hankkeen yksittäiset vaikutukset ekologisiin yhteyksiin on arvioitu pääosin vähäisiksi. Yhteisvaikutukset muiden ympäröivien tuulivoimahankkeiden kanssa ovat kuitenkin merkittävämpiä. YVA-selostuksen mukaan useiden hankkeiden toteutuminen pirstoisi Talaskankaan-Tavisuon luonnon ydinaluetta ja voisi heikentää ekologisen verkoston toimivuutta. Erityistä merkitystä alueella on muun muassa metsäpeuran Suomenselän ja Kainuun osapopulaatioiden välisen yhteyden kannalta.

YVA-selostuksen perusteella yhdeksän voimalan vaihtoehtoon (VE1) kohdistuu useita kohtalaisia ja joiltakin osin merkittäviksi arvioituja kielteisiä vaikutuksia. Kuuden voimalan vaihtoehdossa (VE2) vaikutukset jäävät monilta osin vähäisemmiksi. Maakuntakaavan näkökulmasta vaihtoehtojen välillä on ero: Myllykangasta ei ole osoitettu maakuntakaavassa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimapotentiaaliseksi alueeksi, minkä vuoksi yhdeksän voimalan kokonaisuutta ei voida pitää maakuntakaavan lähtökohtien mukaisena. Enintään kuuden voimalan kokonaisuuden jatkosuunnittelu on sen sijaan mahdollista edellyttäen, etteivät maakuntakaavan luonnon monimuotoisuutta, ekologisia yhteyksiä ja luonnonsuojelualueiden kytkeytyneisyyttä koskevat tavoitteet vaarannu.

Pohjois-Savon liitto katsoo, että osayleiskaavan jatkosuunnittelussa tulee painottaa korkeintaan kuuden voimalan kokonaisuutta sekä varmistaa Talaskankaan luonnon ydinalueen, maakuntarajalla sijaitsevan ekologisen

yhteyden ja tuulivoimasta vapaan vyöhykkeen toimivuuden säilyminen. Lisäksi hankkeen yhteisvaikutukset ympäröivien tuulivoimahankkeiden kanssa tulee selvittää ja ottaa huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa. Näillä huomioilla Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen näkökulmasta muuta huomautettavaa YVA-selostuksesta.

Tämän lausunnon valmisteluun on osallistunut maakuntasuunnittelija.

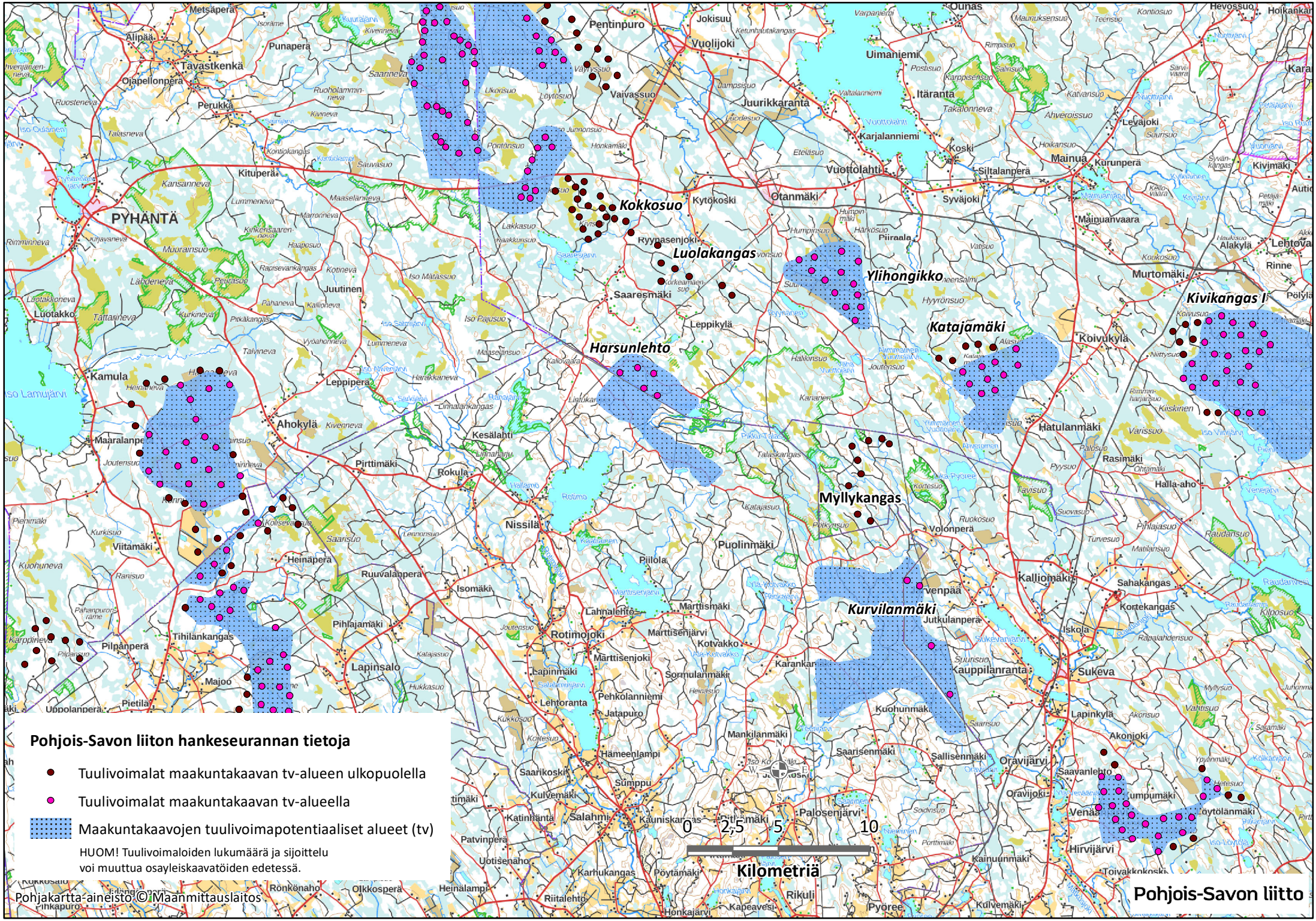
3.9.2026

Suunnittelujohtaja Annaelina Isola

Lausunto on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Annaelina Isola, suunnittelujohtaja 3.9.2026

Pohjois-Savon liiton hankeseurannan tietoja
Tuulivoimalat maakuntakaavan tv-alueen ulkopuolella
Tuulivoimalat maakuntakaavan tv-alueella
Maakuntakaavojen tuulivoimapotentiaaliset alueet (tv)
HUOM! Tuulivoimaloiden lukumäärä ja sijoittelu voi muuttua osayleiskaavatöiden edetessä.
0 2,5 5 10
Kilometriä
Kokkosuo
Luolakangas
Ylihongikko
Harsunlehto
Kivikangas I
Katajamäki
Myllykangas
Kurvilanmäki
PYHÄNTÄ
Pohjakartta-aineisto © Maanmittauslaitos
Pohjois-Savon liitto
2.9.2026

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Myllykankaan tuulivoimahanke

Kunnanhallitus 31.08.2026 § 157
272/11.01.00/2026

Valmistelija: tekninen johtaja

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Sonkajärven kunnan lausuntoa Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselosteesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 7.9.2026 mennessä.

Myllykankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma jätettiin yhteysviranomaiselle marraskuussa 2023 ja se oli nähtävillä 5.12.2023 15.1.2024. Nyt käsillä oleva työ on hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus. Ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama perusteltu päätelmä liitetään hankkeen edellyttämiin lupahakemuksiin ja suunnitelmiin. Lupaviranomainen esittää lupapäätöksessään, miten arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Yhteysviranomaisena on toiminut Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Hankkeen YVA-menettelyn aikana valtion aluehallinnon uudistuksen myötä yhteysviranomaisen tehtävät siirtyivät 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastoon (LVV). YVA konsulttina hankkeessa toimii FCG Rakennettu Ympäristö Oy.

Hankkeen kuvaus

Hankkeesta vastaavana toimiva Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan tuulivoimapuistoa Sonkajärven kuntaan Pohjois-Savoon Kainuun maakunnan rajalle. Hankealue rajautuu etelässä osin Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Myllykankaan hankealueen kokonaispinta-ala on noin 2 160 hehtaaria. Hankealue on suurilta osin metsätalous käytössä.

Myllykankaan hankealueelle suunnitellaan enintään yhdeksän uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueen koillisosaan rakennetaan sähköasema. Sähköaseman yhteyteen suunnitellaan sähkövarastoalueen rakentamista.

Tuulivoimahankkeen liityntäpisteeksi on suunniteltu Höyttikangas -nimistä sähköasemaa, jota Fingrid Oyj suunnittelee Vuolijoen sähköaseman itäpuolelle. Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi 14–16 kilometriä pitkä 110 (kV) ilmajohto hankealueelta pohjoiseen tai vaihtoehtoisesti hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä olemassa olevaan 110 kV:n johtimeen. Kaikki reittivaihto ehdot sijoittuvat pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään.

Arvioitavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta varsinaista toteutusvaihtoehtoa, sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa eli hankkeen toteuttamatta jättämistä. YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat vaihto ehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.
VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään yhdeksän uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.
VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään kuusi uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.

Tuulivoimahankkeen liittämiseksi valtakunnan sähköverkkoon tarkastellaan neljää vaihtoehota:

SVE1: Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,9 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasemakin.

SVE2: Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 13,8 kilometriä pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu pääosin Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen itäpuolelle samoin kuin hankealueelle rakennettava sähköasemakin.

SVE3: Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi noin 14,4 km pitkä 110 kV:n ilmajohto hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle. Hankealueelta Joutensuolle ilmajohto sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävään sen länsipuolelle. Joutensuon eteläpuolella ilmajohto eroaa Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän länsipuolelle noin 4,6 kilometrin matkalla yhtyen takaisin voimajohtokäytävään Rytisuon kohdalla, missä ilmajohdon sijainti vaihtuu Vuolijoki-Alapitkä-voimajohtokäytävän itäpuolelle vaihtaen puolta voimajohtokäytävän itäpuolelle. Hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuu voimajohtokäytävän länsipuolelle.

SVE4: Hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevan 110 kV:n Nuojuankangas- Huutokoski- johtimeen. Johdonvarsiliityntä sekä hankealueelle rakennettava sähköasema sijoittuvat Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkävoimajohtokäytävän itäpuolelle.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä liitteineen verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/sonkajarvimyllykangastuulivoimaYVA.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:
Sonkajärven kunnalla ei ole huomautettavaa Myllykankaan tuulivoimahankkeen arviointiselostuksesta.

Sonkajärven kunta		**Ote pöytäkirjasta**
Kunnanhallitus	§ 157	31.08.2026

Asian käsittely: Mikko Väisänen ilmoitti olevansa esteellinen intressijääviyden vuoksi ja hän poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Kunnanhallitus:
Kunnanhallitus yksimielisesti päätti, että Sonkajärven kunnalla ei ole huomautettavaa Myllykankaan tuulivoimahankkeen arviointiselostuksesta.

_____

Otteen oikeaksi todistaa

3.9.2026

Katja Kurtelius Tornberg
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto

144 § **Lausunto Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta**

Asnro D/366/11.01.00/2023

Kunnanhallitus

Valmistelija(t): rakennustarkastaja Petri Komulainen, petri.komulainen@vierema.fi, 0400 371 166

Sonkajärven kunta pyytää Vieremän kunnan lausuntoa Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistosta. Osayleiskaavaluonnos ja siihen liittyvä valmisteluaineisto on nähtävillä osoitteessa https://sonkajarvi.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/myllykankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava.

Samanaikaisesti Lupa- ja valvontavirasto pyytää Vieremän kunnan lausuntoa Myllykankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka on nähtävillä osoitteessa www.ymparisto.fi/sonkajarvimyllykangastuulivoimaYVA.

Kaava-alue sijaitsee Sonkajärven kunnan pohjoisosassa rajoittuen osin Vieremän kunnan rajaan Susisuon, Pötkynsuon ja Volonmäen tienoilla. Vieremän keskustaan on matkaa noin 23 km, Marttisenjärvelle noin 10 km ja Rotimo-järvelle noin 13 km. Talaskankaan luonnonsuojelualue on lähimmillään noin 1 km etäisyydellä suunnitelluista voimaloista. Lähin taajama-alue Sukeva on noin 10 kilometrin päässä kaava-alueesta. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 2 160 ha.

Alueelle on suunniteltu 6-9 tuulivoimalan rakentamista, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja yksikköteho noin 7-9 MW. Sähkönsiirto on suunniteltu alueelta pohjoiseen Höyttikankaan sähköasemalle.

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että osayleiskaavan valmisteluaineisto ja ympäristövaikutusten arviointiselostus ovat kattavasti laadittuja eikä Vieremän kunnalla ole huomautettavaa niihin.

Päätös
Kunnanhallitus päätti esityksen mukaisesti.

Tiedoksi
Sonkajärven kunta
Lupa- ja valvontavirasto

Liitteet
Lausuntopyyntö Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 2.7.2026
Lausuntopyyntö YVA-selostus, Myllykankaan tuulivoimahanke

Allekirjoitettu sähköisesti
18.8.2026 Piippo Sirpa
hallintosihteeri

Asianro IIS/822/11.01.00.04/2023

79 § Lausunto Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheesta

Ylä-Savon ympäristölautakunta 28.8.2026 § 79

Vs. ympäristöjohtajan päätösehdotus
Ylä-Savon ympäristölautakunta lausuu Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheesta seuraavaa:

Nähtävillä olevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen materiaali on laaja paketti tietoa asiasta ja tehdyistä selvityksistä. Selvityksiä voidaan kokonaisuutena pitää asiantuntevasti laadittuna ja eri vaikutukset on huomioitu ja tuotu esille hyvin. Valokuvasovitteet havainnollistavat hyvin voimaloiden sijoittumista maisemaan ja liitteenä olevat melu- ja varjostusmallinnukset karttoineen ovat selkeät.

Myllykankaan tuulivoima-alue sijoittuu alueelle, jossa on runsaasti soita ja pienvesiä ja lähdeympäristöjä. Selostuksen mukaan rakentamisen aikaiset toiminnot saattavat lisätä vesistöihin kohdistuvaa valuntaa ja sen mukana tapahtuvaa kiintoaineskuormitusta. Hankkeen mahdollisesti toteutuessa rakentaminen tulee hoitaa suunnitellusti ja valvotusti niin, että vesistökuormitusta ei aiheuteta.

Liikenne Myllykankaan alueelle kulkee Talaskankaantietä pitkin Järvenpään pohjavesialueen halki noin 1,5 kilometrin matkalta. Kyseistä tietä tullaan todennäköisesti kunnostamaan tai leventämään hankkeen toteutuessa. Lautakunta on ohjelmavaiheen lausunnossaan muistuttanut, että hankkeen rakentamisen aikaiset, Talaskankaantien perusparannuksesta johtuvat vaikutukset Järvenpään pohjavesialueen pohjaveden laatuun ja määrään on selvitettävä. Selostuksessa on todettu yleisesti, että tienrakentaminen voi vaikuttaa pohjaveden laatuun tilapäisesti ja veden laadun heikkeneminen ilmenee tällöin lähinnä pohjaveden sameutena ja mahdollisesti humuspitoisuuden kasvuna. Selostuksen mukaan tiestön vaikutuksia pohjaveteen voidaan pitää merkittävyydeltään vähäisinä, eivätkä vaikutukset kohdistu luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Varsinaisesti Talaskankaantien kunnostamisen vaikutuksia Järvenpään 1- luokkaan kuuluvan pohjavesialueen veden laatuun ei ole selvitetty.

Melumallinnusten mukaan Myllykankaan tuulivoimapuistosta aiheutuva melu ei kummallakaan vaihtoehdolla (VE 1 tai VE 2) ylitä ulkomelua koskevan

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 28.8.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

asetuksen 1107/2015 ohjearvoja eikä asumisterveysasetuksen 545/2015 pienitaajuisen melun toimenpiderajoja yhdenkään hankealueen läheisyydessä sijaitsevan asuin- tai lomarakennuksen kohdalla. Yhteismelut läheisten muiden tuulivoimahankkeiden osalta selvitettiin ja todettiin, että ohjearvo ylittyy yhden rakennuksen kohdalla. Selostuksessa kuitenkin mainitaan, että ko. rakennuksen voidaan katsoa kuuluvan ensisijaisesti Katajamäen suunniteltujen voimaloiden vaikutuspiiriin, minkä vuoksi siihen kohdistuvat meluvaikutukset tulee ratkaista Katajamäen hankkeen suunnittelun yhteydessä.

Hankkeen jatkototeutukseen ympäristölautakunta esittää, että myönnettävissä rakennusluvissa vaadittaisiin voimaloiden melutasojen tarkistusmittaukset ainakin laskentapisteissä/kohteissa, joissa mallinnuksessa todettiin korkeimmat melutasot.

Alueelle tehdyn välkemallinnuksen perusteella selvityksessä todetaan, että vuosittainen kahdeksan tunnin varjostusvaikutus ei ylity kummassakaan vaihtoehdossa (VE1 tai VE2) yhdenkään hankealueen läheisyydessä sijaitsevan asuin- tai lomarakennuksen kohdalla. Yhteismallinnuksessa selviää, että 8 tunnin varjostusvaikutus ylittyy kummassakin vaihtoehdossa, mutta Myllykankaan hankkeen voimalat eivät ko. varjostusta aiheuta. Ympäristölautakunta muistuttaa, että mikäli voimaloiden melu tai välke voi aiheuttaa naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta haittaa naapurustossa, voidaan yksittäiset voimalat vaatia luvitettavaksi myöhemmin ympäristönsuojelulain nojalla.

Tuulivoimaloiden määrästä riippumatta alueen ottaminen tuulivoimaloiden rakennusalueeksi aiheuttaa luonnon monimuotoisuuden vähenemistä. Tuulivoimaloiden, teiden, siltojen, maakaapeleiden, sähköasemien ja sähkölinjojen rakentaminen pienentää metsäpinta-alaa ja häiritsee luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Häiriöitä aiheuttavat mm. purojen ja norojen ylitykset sekä teiden ja tuulivoimaloiden reuna-aluevaikutukset. Pysyviä muutoksia aiheuttavan rakentamisen osalta kaavan toteuttamisessa tulisi edellyttää tuulivoimahankkeen toteuttajalta luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensaatiota ennen rakentamisen aloittamista.

Ylä-Savon ympäristölautakunta esittää, että koko osayleiskaava-aluetta koskeviin kaavamääräyksiin lisättäisiin seuraavaa:

1) Tuulivoimaloiden väritys vähintään puuston latvuskorkeuteen saakka, n. 30 - 40 metriä, on poikettava vaaleasta väristä
2) Tuulivoimaloiden, tuulivoimaloiden huolto- ja rakentamisteiden sekä

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 28.8.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

nykyisten perusparannettavien teiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet 3) Tuulivoimaloiden mahdolliselle purkamiselle on haettava purkulupa rakennusvalvontaviranomaiselta.

Nämä lisäykset lautakunta näkee tarpeellisena, sillä niillä ehkäistään mahdollisia ympäristöhaittoja.

Myllykankaan hankealueella ja sen lähiympäristössä sijaitsee luonnonsuojelun kannalta arvokkaita kohteita, ja alueella esiintyy runsaasti merkittäviä lajeja. Hankealue rajautuu Talaskankaan Natura-alueeseen. Tuulivoimarakentamisen arvioidaan heikentävän pysyvästi alueen luonnonarvoja sekä vaikuttavan kielteisesti alueella esiintyvien lajien elinympäristöihin ja esiintymiseen. Mikäli tuulivoimahanke kuitenkin päätetään toteuttaa, lautakunta pitää vaihtoehtoa VE2 ympäristövaikutuksiltaan vaihtoehtoa VE1 parempana.

Päätös
Iisalmen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jukka Ryhänen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.37 -10.51. Syy: yhteisöjäävi.

Va. toimialajohtaja Jyrki Könttä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 10.37.

Vs. ympäristöjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.

Valmistelu
ympäristönsuojelutarkastaja Helena Tukiainen, p. 040 014 4452

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Sonkajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Sonkajärven kunnan alueelle sijoittuvan Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle 7.9.2026 mennessä.

Myllykankaan ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/sonkajarvimyllykangastuulivoimaYVA. Paperimuodossa ohjelma on nähtävillä 8.7.2026-7.9.2026 välisen ajan seuraavissa paikoissa virastojen normaaleina aukioloaikoina: Sonkajärven kunnantalolla (Lepokankaantie 2, 74300 Sonkajärvi), Sukevan asiointipisteellä/kirjastossa

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 28.8.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

(Kallentie 2, 74340 Sukeva), Iisalmen kaupungintalolla (Pohjolankatu 14, 74100 Iisalmi), Kajaanin kaupungintalolla (Pohjolankatu 13, 87100 Kajaani) ja Vieremän kunnan kirjastossa (Lyhtytie 2, 74200 Vieremä).

Sonkajärven kunta on asettanut nähtäville 8.7.2026-7.9.2026 väliseksi ajaksi Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavahanketta koskevan luonnosvaiheen aineiston. Valmisteluaineisto on nähtävillä Sonkajärven kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.sonkajärvi.fi. Siitä pyydetään myös ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 7.9.2026 mennessä.

Ylä-Savon ympäristölautakunta hoitaa Sonkajärven kunnan ympäristönsuojelusuojeluviranomaisen tehtäviä.

Hankekuvaus ja arvioitavat vaihtoehdot

Hankealue sijoittuu Sonkajärven kunnan pohjoisosaan Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntien rajalle. Hankealue rajautuu etelässä osin Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Sonkajärven kirkonkylä sijaitsee noin 33 kilometrin etäisyydellä hankealueelta kaakkoon ja Sukevan taajamaan on matkaa noin 11 kilometriä. Vieremän keskusta sijaitsee noin 24 kilometrin etäisyydellä hankealueelta lounaaseen ja Kajaanin keskustaan on matkaa noin 35 kilometriä. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat lisäksi Kajaanin kaupungin alueelle.

Noin 2 160 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 9 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, yksikköteho 7-9 MW ja kokonaisteho enintään 81 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella noin 14-14,5 kilometrin pituisella 110 kV voimajohdolla hankealueelta pohjoiseen suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle.

YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Hanketta ei toteuteta.
VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7-9 MW.
VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7-9 MW.

Sähkönsiirron osalta tutkitaan seuraavat vaihtoehdot:

SVE1: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon 13,9 kilometrin pituisella uudella

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 28.8.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

110 kV voimajohdolla hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle.
SVE2: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon 13,8 kilometrin pituisella uudella 110 kV voimajohdolla hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle.
SVE3: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon 14,4 kilometrin pituisella uudella 110 kV voimajohdolla hankealueelta pohjoiseen Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyttikankaan sähköasemalle.
SVE4: Hankealueen sähkönsiirto valtakunnan verkkoon tapahtuu hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevan 110 kV:n Nuojuankangas- Huutokoski- johtimeen.
Kaavaluonnosvaiheeseen on valmisteltu kaksi vaihtoehtoista kaavaluonnoskarttaa VE1 (9 tuulivoimalaa) ja VE 2 (6 tuulivoimalaa).

Muutoksenhaku
1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus
Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet
Lupa- ja valvontavirasto
Sonkajärven kunta

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 28.8.2026. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.